
Wstęp

Ochrona Zabytków 16/Bibliografia zawartości "Ochrony Zabytków" 1948-1963,
3-4

1963

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zgodnie z zapowiedzią podaną w zeszycie 2 rocznika 1964¹, zostaje dołączona w formie niniejszej wkładki do zeszytu 4 tegoż rocznika bibliografia zawartości kwartalnika „Ochrona Zabytków“ za dotychczasowy okres jego istnienia.

Bibliografia obejmuje 16 roczników czasopisma od roku jego powstania — 1948 do ostatniego zamkniętego rocznika 1963 włącznie, uwzględniając wszystkie wydane w tym czasie 64 zeszyty (63 bieżące + nr specjalny z 1952 r., bez numeracji bieżącej) i zawiera 695 ogłoszonych w nich pozycji.

Oprócz niniejszego wstępu bibliografia opatrzona jest spisem treści (s. 1—2), zestawieniem numerów „Ochrony Zabytków“ uwzględnionych w bibliografii (s. 4), wykazem użytych w niej skrótów (s. 4) oraz skorowidzami: autorów (s. 23—25) i miejscowości, wymienionych w tytułach poszczególnych pozycji, lub których pozycje te w całości dotyczą (s. 26—27).

Układ zasadniczy zrębu głównego bibliografii przyjęto jako rzeczowy, obejmujący następujące działy: 1. Zagadnienia ogólne, 2. Organizacja, 3. Upowszechnienie. Użytkownictwo, 4. Topografia zabytków i terenowa działalność konserwatorska, 5. Ochrona i konserwacja zabytków, 6. Technologia konserwatorstwa, 7. Inne. W wyborze układu przedmiotowego i przyjęciu poszczególnych działów kierowano się dążeniem do jego przejrzystości, ułatwiającej odnalezienie poszukiwanej pozycji wg zasadniczych grup zagadnień.

W obrębie działów zasadniczych wprowadzono poddziały odpowiadające grupom podrzędnym. Tak więc dział 1. dzieli się na: a) Ogólne, b) Bibliografie, recenzje, c) Teoria, d) Historia, e) Biografie, przyczynki biograficzne; dział 2. na: a) Prawodawstwo, b) Organizacja działalności konserwatorskiej, c) Konferencje, zjazdy, organizacje konserwatorskie; dział 4. na: a) Inwentaryzacja, weryfikacja zabytków, b) Kronika prac konserwatorskich; dział 5. na: a) Ogólne, b) Archeologia, c) Urbanistyka, d) Zagadnienia krajobrazu. Parki, ogrody, e) Architektura murowana, f) Architektura drewniana i budownictwo ludowe, g) Rzeźba, h) Malarstwo, i) Grafika, j) Rzemiosło artystyczne, k) Numizmatyka, l) Przyroda i technika, m) Archiwa i biblioteki; dział 6. na: a) Zagadnienia ogólne. Pracownie konserwatorskie, b) Konserwacja kamienia i ceramiki budowlanej, c) Konserwacja drewna, d) Konserwacja metali, e) Konserwacja szkła i ceramiki, f) Konserwacja tkanin, skór i papieru. W wyborze poddziałów najobszerniejszego działu 5. kierowano się w zasadzie zgodnością z układem przyjętym w obowiązującej ustawie „O ochronie dóbr kultury i o muzeach“ z dnia 15 lutego 1962 r.

W obrębie niektórych poddziałów wprowadzono (tam, gdzie to było uzasadnione obfitością i różnorodnością materiału) poddziały niższego stopnia, jak to miało miejsce w podziałach: 2.a, 2.b, 4.b, 5.e, 5.h, 5.j, celem wyodrębnienia grup pozycji połączonych wspólną problematyką szczegółową (np. wg przeznaczenia budowli murowanych, materiału obiektów rzemiosła artystycznego i wynikającej stąd odmienności technik wykonania i konserwacji).

W obrębie poszczególnych poddziałów i poddziałów niższego stopnia zastosowano układ alfabetyczny. Od zasady tej uczyniono odstępstwo jedynie w działach: 4.b. (Kronika prac konserwatorskich), 5.b. (Archeologia), 5.c. (Urbanistyka), 5.d. (Zagadnienia krajobrazu. Parki, ogrody), 5.e. (Architektura murowana), 5.f. (Architektura drewniana i budownictwo ludowe), przyjmując w nich po pozycjach o znaczeniu ogólnym w układzie alfabetycznym wg autorów, układ alfabetyczny wg miejscowości (topograficzny), których nazwy wyróżniono drukiem tłustym. W dziale 4.b (Kronika prac konserwatorskich) wprowadzono ponadto podział topograficzny na województwa i miasta wydzielone (w kolejności alfabetycznej), a w jego obrębie układ alfabetyczny wg miejscowości jw. Podział na województwa i miasta wydzielone przyjęto wg obecnie obowiązującego podziału administracyjnego, nie uwzględniając stanu dawniejszego (np. d. woj. pomorskie, obecnie nieistniejące, zamieszczono pod powstałymi zeń woj. bydgoskim i koszalińskim).

Przy opisie bibliograficznym poszczególnych pozycji kierowano się wytycznymi zawartymi w *Metodyce Bibliograficznej*, wydanej przez Instytut Bibliogra-

¹ Barbara Lenard, *Kwartalnik „Ochrony Zabytków“ w latach 1948—1964*. „Ochrona Zabytków“ XVII (1964) nr 2(65) s. 19 przyp. 3.

ficzny Biblioteki Narodowej w Warszawie². W wypadkach, gdy tytuł pozycji nie informuje wystarczająco o jej przedmiocie, wprowadzono treściowe adnotacje wyjaśniające, zamieszczając je w nawiasach kwadratowych. Przy pozycjach, występujących w stałych działach czasopisma, podano w skrócie nazwę działu (wg wykazu skrótów, s. 4) w nawiasach kwadratowych, np. [Kr.], [Piśm.]. [Sprawozd., Komunik., Dysk.] itp. Ponadto wszędzie, gdzie to było możliwe, rozwiązano kryptonimy, podając nazwiska i imiona autorów w pełnym brzmieniu, podobnie jak w indeksie autorów.

Szczególną trudność nasuwało zaszeregowanie pozycji odnoszących się jednocześnie do kilku rozmaitych zagadnień (np. budowli poprzedzonych historią i charakterystyką urbanistycznego układu osiedla, analizy stylistycznej i konserwacji sarkofagów z metalu). W takich wypadkach zaszeregowanie poszczególnych pozycji przyjmowano wg głównej tematyki pozycji, w dziale odpowiadającym tematyce ubocznej zamieszczając odsyłacz do danej pozycji wg jej nr. kolejnego. Wszystkie pozycje opatrzone numeracją ciągłą, umożliwiającą ich odnalezienie wg odsyłaczy jw. Całość uzupełniono skorowidzem autorów i miejscowości, co w połączeniu ze szczegółowością układu rzeczowego powinno ułatwić korzystającemu z bibliografii odnalezienie poszukiwanych pozycji z zakresu interesującej go problematyki.

Oddając do rąk Czytelników bibliografię zawartości dotychczas wydanych roczników „Ochrony Zabytków” — jedynego czasopisma konserwatorskiego w Polsce, obejmującego zdecydowaną większość ogłoszonych drukiem materiałów z tej dziedziny, Redakcja wyraża przekonanie, że — mimo nieuniknionej dyskusyjności zaszeregowania niektórych pozycji o treści złożonej — opracowanie niniejsze stanie się pożytecznym przewodnikiem po dorobku powojennej myśli konserwatorskiej w XX-leciu Polski Ludowej, a tym samym okaże się pomocne w bieżącej praktyce wszystkich zainteresowanych w dziele ochrony i zachowania narodowego dziedzictwa kulturalnego.

² Praca zbiorowa pod red. Heleny Hleb-Koszańskiej, Marii Dembowskiej i Henryka Sawoniaka, *Metodyka Bibliograficzna. Poradnik dla autorów bibliografii specjalnych*, Warszawa 1963, s. 73 n.

ZESTAWIENIE NUMERÓW KWARTALNIKA „OCHRONA ZABYTKÓW” UWZGLĘDNIONYCH W BIBLIOGRAFII

R. 1:1948 nr 1—4	R. 9:1956 nr 1—4 (32—35)
R. 2:1949 nr 1—4 (5—8)	R. 10:1957 nr 1—4 (36—39)
R. 3:1950 nr 1—3 (9—11)	R. 11:1958 nr 1—4 (40—43)
R. 4:1951 nr 1—4 (12—15)	R. 12:1959 nr 1—4 (44—47)
R. 5:1952 nr 1—4 (16—19) + nr specjalny	R. 13:1960 nr 1—4 (48—51)
R. 6:1953 nr 1—4 (20—23)	R. 14:1961 nr 1—4 (52—55)
R. 7:1954 nr 1—4 (24—27)	R. 15:1962 nr 1—4 (56—59)
R. 8:1955 nr 1—4 (28—31)	R. 16:1963 nr 1—4 (60—63)

WYKAZ SKRÓTÓW STOSOWANYCH W BIBLIOGRAFII

Dysk. = Dyskusja
 Kr. = Kronika
 Negr. = Nekrologia
 Piśm. = Piśmiennictwo
 Polem. = Polemika
 Prace kons. = Prace konserwatorskie
 Rec. = Recenzja
 Sprawozd., Komunik., Dysk. = Sprawozdania, Komunikaty, Dyskusje
 Wspomn. pośm. = Wspomnienia pośmiertne
 Z piśm. = Z piśmiennictwa